

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: OHelsea 3-1242

No. 196. — Štev. 196.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 21, 1937—SOBOTA, 21. AVGUSTA, 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

IZSTRELEK ZADEL AMER. VOJNO LADJO "AUGUSTO"

AMER. KONZUL JE ODLOČNO PROTESTIRAL PROTI NEOBIČAJNI ODREDBI JAPON. ADMIRALA

En ameriški mornar je bil mrtev, osemnajst pa ranjenih. — Japonci se obupno branijo, da jih Kitajci ne poženejo v reko. — Nahajajo se samo še sto jardov od Vangpu. — Tisoč ameriških žena in otrok na parniku "President Hoover".

SANGHAJ, 21. avgusta. — Admiral Harry E. Yarell, poveljnik ameriškega brodogradništvaja v Pacifičnem oceanu, in ameriški generalni konzul Clarence Gauss sta poslala japonski in kitajski vladi oster protest, ker je padel na ameriško zastavno ladjo "Augusto" izstrelek ter usmrtil enega mornarja, osemnajst mornarjev pa nevarno poškodoval. Zaenkrat se še ne ve, če je priletel izstrelek iz japonskih ali iz kitajskih vrst.

SANGHAJ, Kitajska, 20. avgusta. — Japonski mornarji v vzhodnem delu Sanghaja se obupno bore, da se branijo, da jih Kitajci ne poženejo v reko Vangpu.

Kitajci so pričeli napadati včeraj zvečer in boji so se nadaljevali celo noč. Pri tem imajo Kitajci namen prodreti do reke in preprečiti Japoncem, da ne bi mogli izkrcati svojih vojakov. Pred polnočjo so Kitajci dospeli do kaznilnice v mednarodni naselbini, ki se nahaja le nekaj sto jardov od brega reke.

Angleški ravnatelj kaznilnice je po telefonu sporočil, da se okoli kaznilnice vrše vroči boji s strojnimi in bajoneti. Kaznilnica ima prostora za 8000 kaznjencev in so v njej zastopane vse narodnosti. Sedaj so v nji trije Amerikanci.

Nevtralni opazovalci soglašajo v mnenju, da se bodo Japonci nahajali v zelo nevarnem položaju, ako se Kitajcem posreči dospeti do reke, ki je edina pot, po kateri morejo Japonci dobivati vojaštvo in municijo.

Sedem japonskih parnikov je pripeljalo japonske vojske, ki so se izkrcali na japonskih pomolih na severnem bregu Vangpua. 16 parnikov z vojaštvom pa čaka pri izlivu Vangpua v Jangce ter bodo skušali izkrcati vojske v Liuhu 17 milj severozapadno od Sanghaja, pod zaščito teme in topov bojnih ladij.

Med Sanghajem in morjem je razpostavljenih 50 japonskih bojnih ladij, ki so pripravljene, da varujejo izkrcavanje vojaštva.

V mestu je pričelo primanjkovati živeža. Vporaba električnega toka za razsvetljavo in gonilno silo je omenjena na najpotrebnejše.

Včeraj so japonske bojne ladje na reki Vangpu neusmiljeno bombardirale kitajske postojanke na suhem.

Japonci neprestano pošiljajo več vojaštva v severno Kitajsko, kjer si hočejo prebiti pot skozi Nankov prelaz v Mongolijo.

Japonci poročajo, da so na 15 milj dolgi vijugasti cesti, ki tvori prelaz, prodrli že 5 milj ter se pomikajo od griča do griča navzlic močnemu kitajskemu odporu.

SANGHAJ, Kitajska, 20. avgusta. — Ameriške oblasti so včeraj odločno zavrnile japonsko odredbo, po kateri ne bi mogli Amerikanci oditi iz Sanghaja.

Japonska mornarica na Vangpu je bila obveščena, da Združene države ne bodo priznale omejitve prometa po reki Vangpu, po kateri je edini izhod do morja. Ameriške konzularne in mornariške oblasti so japonskemu admiralu odgovorile, da mora biti reka Vangpu odprta, dokler ne bo zadnji Amerikanec odšel iz Sanghaja.

Lewis nezadovoljen z demokrati

MUSSOLINI PONUJA KRONO SELASSIEJU

Mussolini je že dvakrat ponudil negušu abesinsko krono. — Tretjo ponudbo bo mogoče sprejel.

LONDON, Anglija, 19. avg. — Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini hoče imeti Haile Selassieja na abesinskem cesarskem prestolu, ter ga je naprosil, da naj prevzame, ako bi hotel iti v Addis Ababa in zasedati prestol pod italijansko nadvlado.

Haile Selassie bo ponudbo sprejel resno, ako Liga narodov prizna italijanski mandat nad Abesinijo.

Letos so Mussolinijevi odposlanci že dvakrat prišli k Selassieju v Bath v Angliji ter so mu prigovarjali, da reši iz razvalin svojega nekdanjega prestola, kar je še mogoče rešiti.

Slično ponudbo je Mussolini Selassieju stavil pred abesinsko-italijansko vojno in tekom vojne. Toda prvič je neguš ponudbo zavrnil, ker je mislil, da bo mogoč premagati Italijane, drugi pa, da bo Liga narodov z Anglijo na čelu vstavila njegovega sovražnika.

Angliji je vedno zaupal do zadnjega navzlic svojemu porazu.

Toda sedaj je prišlo v javnost, da je Anglija v januarju z Italijo sklenila pogodbo, po kateri je Italijanom dovoljeno dovažati živež skozi angleško Somalijo, angleški podaniki v Somaliji pa bi gotove čase v letu smeli pasti svojo živino v Abesiniji.

S to pogodbo je Anglija v resnici potrdila italijansko o svojitev Abesinije in Haile Selassie sedaj spoznava, da je v očeh Anglije njegov položaj brezupen.

Mussolinijeva ponudba nudi Selassieju trojni dobiček: Selassievo malo premoženje gine. Iz Abesinije je v svojih kovčegih prinesel samo srebro, ne pa zlata. Angleška sodišča so mu odrekla pravico vzeti denar iz etiopske banke v Londonu. Njegov edini dohodek bi še bil, ako bi mogel od ameriških in drugih časnikarskih družb iztirjati prispevke za brzojave tekom abesinske vojne.

Ako sprejme italijansko ponudbo, bo mogoč lažje gledati v bodočnost, imel bo tudi nekaj oblasti in dostojanstva. Ker je znano, da se Haile Selassie zelo toži po domovini, bo najbrže sedanjo Mussolinijevu ponudbo sprejel in bo zopet vladal Abesiniji pod italijansko nadvlado.

OBDOLEŽBA JAPONSKEGA POSLANIKA

"Pravda" ga dolži protikomunistične agitacije. List ga dolži, da deluje za poslabšanje odnošajev med obema državama.

MOSKVA, Rusija, 20. avg. — Uradni list komunistične stranke "Pravda" v svojem članku dolži japonskega poslanika Mamoru Siegemieua da svojo diplomatsko družbo zlorabi in da v Rusiji razširja protikomunistično propagando.

List dolži poslanika "nespodbnega obnašanja" ter dostavlja, da njegovega ševvačevskega delovanja sovjeti ne bodo trpeli.

Napad na poslanika prihaja ob istem času s poročilom, da je bilo v Sibiriji zopet zaradi vohumstva in sabotaže ustreljenih 34 oseb. Obdolženi so bili, da so v službi japonskih agentov hoteli razdejati rusko sibirsko železnico.

Članek v "Pravdi" med drugim pravi:

"Ako ima Siegemieu nagnjenje do pisateljevanja, tedaj mu priporočamo, da si za svojo nadarjenost izbere drugo polje, kajti njegovo delovanje ni vredno poslanika in velike dežele, katero zastopa."

Ta stavek se nanaša na Siegemieuvu izjavo inozemskim časnikarjem. V svoji izjavi je Siegemieu zavrnil rusko trditve, da so Japonci zasnovali napad Belih Rusov na ruski konzulat v Tientsinu in da so papadalec vzele v svoje varstvo.

"Pravda" pravi dalje:

"Časnikarski krogi v Moskvi niso brez vzroka mnenja, da Siegemieu ne deluje za izboljšanje odnošajev med Japonci in sovjetsko Rusijo, temveč za poslabšanje. V svoji poslanski lastnosti je inozemskim časnikarjem poslal izjave, ki diše po propagandi. Siegemieu očitno smatra svoje bivanje v Moskvi za primerno sredstvo, da izboljša svoje odnošaje z vsemogočnimi japonskimi militaristi, to so odnošaji, ki niso bili najboljši, ko je bil še japonski poslanik na Kitajskem.

"V splošnem naj bo povedano, da bi bilo boljše, da poslanik ne govori o postopanju japonskih oblasti na Kitajskem.

HARABOVSK, Sibirija, 20. avgusta. — Sovjetska vlada je zaprla svoja konzulata v Bogričnici in Sahaljanu v Mančukuo. To je stotila v protest proti postopanju japonskih in mančukvanskih oblasti z ruski konzularnimi uradniki. Harabovsk je izjavil, da je padeč Santandra neizogiben.

BRANITELJI SANTANDRA V STISKAH

Republikanci so izgubili 10,000 vojakov. — 22 bataljonov je bilo ubitih ali ujetih. — General Franco izgubil tri aeroplane.

SALAMANCA, Španija, 20. avgusta. — Število vladnih vojakov, ki so bili ubiti ali ujeti v sedanji fašistični ofenzivi proti Santandru, cenijo na 22 bataljonov, ali 10,000 mož.

Tekom svojega umikanja so republikanci pustili na bojiščih velike množine orožja.

V večeršnjem prodiranju so fašisti zavzeli višino goro Sierra de Santa Marina, ki leži desno ob cesti Valencia-Santander in Alto de la Rasgadas na levi strani ceste. Fašisti so v enem dnevu napredovali za 8 milj ter se sedaj nahajajo 15 milj od Torrelavege, ki je še edino važno mesto, ki leži med Reinosa in Santandrom. Z nekaterih višin, katere so včeraj zavzeli fašisti, je mogoče videti biskajski zaliv.

Sodeč po sedanjem položaju, republikanci nikakor ne morejo utrditi svojih postojank, da bi se mogli uspešno postaviti v bran.

HENDAYE, Francija, 20. avgusta. — Fašistična divizija "črne pšice" prodira po biskajskih višinah proti Torrelavegi.

Ta italijanska divizija čaka na počasnejše po zapadni vsporedno tekoči cesti proti Santandru pridirajoči fašistični diviziji. Te dve diviziji se boste združili v Torrelavegi ter boste prodirali skupno s tretjo divizijo, ki prodira proti zapadu od Castra in Urdiale.

SANTANDER, Španija, 20. avgusta. — V provinci Santander so republikanci včeraj izstrelili tri fašistične aeroplane. Šest republikanskih aeroplanov, so bili na potu na fronto, je srečalo 9 fašističnih aeroplanov vzhodno od Torrelavege. Vnel se je ljut boj. En aeroplan, ki je treščil v plamenih na tla, je bil nemški, drugi pa italijanski.

Sirene so petkrat posvarile Santander pred zračnim napadom, toda samo en napad je bil izveden. Šest fašističnih (nemških) aeroplanov je bombardiralo južno predmestje Astillero; ena hiša je bila porušena in tri osebe so bile ubite.

SAINT JEAN DE LUZ, Francija, 20. avgusta. — Ameriški rušilec je odplul proti Santandru, da odpelje tamošnje Amerikance v Francijo.

Francoska bojna ladja Louise je prišla v Bayonne z begunci. Kapitan pravi, da je pa-

DELAV. VODITELJ JE ZAPRETEL Z USTANOVITVIJO NOVE STRANKE

WASHINGTON, D. C., 20. avgusta. — Ker je regulacijski zbornični odbor onemogočil sprejem delavske predloge, ki določa minimalne plače in maksimalni delovni čas, je John L. Lewis, predsednik odbora za industrijalno organizacijo, silno ogorčen.

NAGRAJEN POLJUB

WASHINGTON, D. C., 18. avgusta. — Predsed. Roosevelt je imenoval danes Miss Mary W. Dewson za članico oblasti za socialno zaščito. — Miss Dewson je mnogo delala za socialni napredek ter je bila svoječasno v državi Massachusetts tajnica komisije za minimalne plače.

Časopisje je posebno dosti pisalo o nji, ko je pozimi tekom nekega banketa stopila k generalnemu poštarju Farleyu ter ga strastno poljubila na usta.

LINČANJE V TENNESSEE

COVINGTON, Tenn., 18. avgusta. — Šest maskiranih mož, ki so kričali "k vragu s postavo", je zgrabilo nekega črnca, ki je bil obdolžen, da je umoril belega šerifa W. J. Vaughana in so ga ustrelili in slednjič pustili viseti z nekega mostu.

To je že sedmo linčanje tega leta na jugu.

Sodnik R. B. Baptist je velik poroti naročil, da prične s "pravo preiskavo" ter je zahteval obtožnico umora po prvem redu proti vsakemu, ki bo spoznan, da je bil udeležen pri linčanju.

Truplo črnca, 25 let starega Alberta Goodena, je bilo najdeno napol v vodi 12 milj južno od Covingtona. Okoli vratu je imel zadrženo vrvi, ki je bila privezana za železni steber mostu. Več kot 30 krogel je preluknjalo njegovo telo.

SI. NICE ZA POKONČAVANJE NJE ŽUZEK

CHICAGO, Ill., 20. avgusta. — Več aeroplanov leti danes s čudnim tovorom proti jugu, kjer razne žuželke okrožajo tamošnje pridelke. S seboj peljejo več tisoč stenic, ki bodo porabljen v boju proti žuželkam. Seveda niso to "prijazne" domače stence, temveč so to tako imenovane vojaške stence.

Te stence jedo jajca škodljivih žuželk, ki se pasejo na sadnem drevju, sladkornem trsu in na bombaž. Najbolj učinkovite pa so te stence osmi dan zatem ko se izležejo iz jajc. Zato morajo paziti, da izpustijo stence na žuželke, ko so stare osem dni.

Danes je zapretel demokratiški stranki, da bo prekinil z demokrati vse zveze ter začel s svojim odborom agitirati za ustanovitev tretje stranke, katera bo rešila pereče socialne probleme.

Delavski voditelj, ki ni imenoval predsednika Roosevelta po imenu, je rekel, da je vodstvo demokratske stranke nesposobno, da vodstvo ni izpolnilo obljub, ki jih je zadalo tekom zadnje volilne kampanje; da je dvomljivo, če jih bo sploh kdaj izpolnilo.

Tisti del ameriškega delavstva, ki ga vodi John L. Lewis, se je pri zadnjih volitvah odločno zavzel za ponovno izvolitev predsednika Roosevelta. Delavci so bili prepričani, da bo Roosevelt izvedel že vsaj glavne točke svojega programa. Toda razočaranje je sledilo razočaranju.

Delavska predloga, v katero so stavili delavci vse svoje upanje, je bila s senatu odobrena, v poslanski zbornici pa ni prišla na glasovanje.

Tega je kriv regulacijski odbor, v katerem so republikanci in demokratje iz južnih držav.

EN CENT PREMALO

FORT WAYNE, Ind., 18. avgusta. — Nek ženin je prišel s svojo nevesto v poročni urad ter položil pred uradnico Miss Thelmo Smith vrečico penijev ter jo prosil, da mu izda poročno dovoljenje za \$2. Uradnica šteje in našteje samo 199 penijev. "To je premalo," pravi "in danes niso znižane cene."

Ženin v zadregi išče po svojih žepih, pa bili so prazni. Nato se obrne k nevesti in jo vpraša: "Ali imaš en cent?" In nevesta je priložila en peni.

HOLANDSKA PRIČAKUJE NASLEDNIKA

HAAG, Holandska, 20. avgusta. — Iz zanesljivih virov prihaja poročilo, da pričakuje Holandska sredi decembra rojstvo prestolonaslednika. Prestolonaslednica Julijana je v svojem govoru po radio že namignila na ta veseli dogodek. Julijana se je v januarju poročila s princem Bernardom Lippe-Biesterfeld.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President J. Lupaha, Sec.

Place of business of the corporation and address of above officers:
216 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko in ...	Na New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Na pol leta	\$4.50
Na pol leta	Na inaktivno na celo leto	\$7.00
Na celotni leta	Na pol leta	\$4.50

Advertisement or Agreement

Dopisni breski podpiše in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznanj, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" taha vsaki dan izvenični nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Iz Slovenije.

Dopisi.

NERODNA ZAKONSKA ZGODBA

V Zalogu so bili ljudje priče razburilive dogodovščine, ki razkriva koliko zmede in gorja se včasih skriva po domovih. Iz mesta se je na svojem kolesu pripeljal neki uslužbenec električne mestne železnice, stanujoč v moščanskem predmestju, s seboj pa je tovoril komaj napol oblečeno, pa tudi napol nezavestno in vso okrvavljeno svojo ženo. Ustavil se je v neki gostilni in pripovedoval malo verjetno zgodbo, da so ga na cesti med šolo in gasilskim domom napadli neznanci, ki so mu iztrgali ženo in jo hoteli posiliti. On da se jim je postavil v bran, pri čemer so hudo opraskali tudi njega, pa jim je vendarle preprečil njihovo nakano in z ženo pobegnil. Iz Zaloga so poklicali mestne reševalce, da so ženo prepeljali v bolnišnico, pa tudi mož sam je moral za prvo silo iskati zdravniške pomoči. Na kirurškem oddelku so ugotovili, da ima ženska poleg zunanjih, tudi notranje poškodbe in po vsej priliki pretres možganov. Vevski oročniki so takoj začeli živahno poizvedovati o dogodku in izsledki preiskave so kmalu dali slutiti, da si je mož zgodbo o napadu izmislil, da bi zakril sled lastnega greha. Dognali so, da je v družbi z neko žensko lovil ribe v Zalogu. Proti večeru je prišel malo čez mero židane volje domov, beseda je dala besedo in v prepriju je svojo ženo neusmiljeno pretepel. Ko je brez moči in vsa v krvi obležala pred njim, se je ustrašil, da jo je ubil. Iz omotice po vinu in iz pekoče vesti mu je zrasel fantastičen načrt, da svojo žrtev nekam odpelje, da jo odloži kje na skrivem, ali če drugače ne bo šlo, da na samotnem kraju fingira napad. Brez prave misli se je peljal proti Zalogu, kjer je bil na bregu Ljubljanske preževal tako lep dan; zdaj, ob uri svoje velike nesreče, pa je hotel odložiti tam še največje breme svojega življenja, neljubljeno ženo. Ko so oročniki prišli na sum, so jo stvari obvestili kriminalni oddelki ljubljanske policije in so jo začeli iskat, da preiskovalnim organom do kraja razjasniti podrobnosti. Ženinino stanje v bolnišnici je precej resno.

OBSOJEN POKLICNI MAZAC

Sodnik Fr. Gorečan je obsodil zaradi prestopka mazatstva na tri mesece strogega zapora Idrjčana Ivana Jurjevčiča, hvišega bolničarja, ki pa se že dalj časa ukvarja z zakonitim zdravljenjem in odpravljanjem telesnega plodu. Sedaj je bil obtožen, da je decembra lani in letos do februarja zdravil različne bolnike, moške in ženske proti nagradi. Predpisoval jim je različne čaje, belo deteljico, lavendelovo olje, cvetlični med, hren in druga zdravila. Neki ženski, ki je imela nalomljen tlahnik, je nasvetoval hren, počepno vino, kakor tudi gorke obkladke z ovseno slamo. Jurjevčič je inkriminirana dejanja deloma priznal zatrjujoč, da se mora na kak način preživljati.

DRZEN ROPARSKI NAPAD

Due 31. pulija je šel kmet Štepihar Alojz, po domače Tkavo v Konjice na sejem, kjer je kmalu prodal svoje lepe vole. Denar si je vtaknil v notranji žep. Na potu domov se mu pridruži neki tujec, ki mu začne ponujati svoje vole v nakup, češ da je posestnik, ki je čisto blizu onstran gozda doma. Štepihar je šel v upu na dobro kupčijo z njim. V samotnem gozdu pa ga je tujec od zadaj napadel in vrgel na tla. Pokleknil mu je na prsi in ga začel hudo daviti. Štepihar se mu je z vso silo ustavljal in kričal na pomoč. Slišala je klice neka žena v bližnjem vinogradu. Prihitela je urno in ob pogledu na obupen boj začela na glas kričati. Tolovaj se je prestrašil in zbežal v gozd. Štepiharju je izvil iz zunanega žepa samo par kovačev. Štepihar, ki je vsled davljenja že pljuval kri, ga je še za slovo naglo dregnil s palico v lice, da mu ga je prebodl. Najbrž bo ravno to pospešilo hitro izsledovanje drznega napadaleca.

SLOMŠKOVA ZLATA URA UKRADENA

Te dni je bil mariborski muzej zelo obiskan. Ljudje so vse muzejske dvorane, ki so že itak tesne, naravnost napolnili. To je bila ugodna priložnost za drznega vlomilca, ki se je vtihotapil med obiskovalce ter je v Slomškovi sobi, v kateri so shranjeni spomini na velikega slovenskega vladiko, odprl s ponarejenim ključem vitrino in iz nje ukradel Slomškovo zlato uro. Nato je vitrino zopet zaklenil, tako da so šele naslednjega dne opazili, da ure ni več nikjer.

Sipota.

V železnem okrožju v Minnesoti se vršijo razne stvari, zlasti sedaj ko je tukaj toliko letovišnikov.

Nedavno je bila tukaj ena največjih svatbenih slavnosti. Poročila se je namreč hčerka odlične Smoltzove družine. Svatbe se je udeležilo nad 3000 svatov. Zenin in nevesta sta se odpeljala na poročno potovanje v Yellowstone Park. 8. avgusta so praznovali rojakinje na Chisholm, Minn., osemletnico ustanovitve Slovenske ženske zveze. Na pikniku je bilo dosti občinstva. Iste dne je bila tudi množtevno obiskana mladinska konvencija JSKJ na Ely, Minn.

Pozdrav! Matija Pogorelec.

Noranda, Que., Canada.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

glasi, kjer mu imam poročati važne stvari iz starega kraja, ki so zanj zelo koristne.

Njegov zadnji naslov je bil John Dolinšek, 134 Romand St., Fort William, Ont., Canada. Oglasi naj se na John Snaj, P. O. Box 291, Noranda, Que., Canada.

SINGAPUR BREZ POMENA

Odkar so Angleži iz Singapurja, svojega "ključa do Daljnega vzhoda", napravili trgovajo, ki je kakor Gibraltar neosvojljiva, je opaziti na Japonskem in v Siamu stremljenje, da bi se zgradil prekop skozi zemeljsko ožino Kra, ki bi voz njo skozi Malaško morsko cesto in s tem iz Japonske v Evropo in narobe skrajšal za 1500 km. Britska admiraliteta s skrbjo zasleduje to stremljenje in meni, da je Japonska danes dovolj močna in bogata, da bi mogla Angležem takšno zagostiti. Kraljevina Siam, na kateri ozemlju leži ožina Kra, je pod močnim vplivom Japonske in bi tej ne delala nobenih posebnih ovir za izvedbo takšnih načrtov. Prav gotovo bi Japonec prepustila ozemlje, ki bi ga potrebovali za zgraditev prekopa. Čim bi se ta odprl, bi dobila Japonska edinstven položaj v dajnovzhodni svetovni morskii plovi, obenem bi si prav gotovo zgradila trgovajo, ki bi zaščitile nje položaj na Malaškem polotoku in "azijski Gibraltar" Singapur, bi izgubil ves svoj pomen.

Gradnja prekopa skozi ožino Kra bi zahtevala prav toliko stroškov, kakor gradnja Panamskega prekopa, toda v prvih britske admiralitete so prepričani, da je Japonska pripravljena tudi na takšne izdatke, samo da razveljavijo strateški pomen Singapura. Kaj bodo Angleži storili proti takšnim načrtom, še ni znano. V takšnih primerih imajo navado, da za kulisami intrigujejo in paktirajo, toda brez potrebne odločnosti. Da se jim takšna politika ne obnaša, se je pokazalo v primeru Abesinije in sedaj Španske. Bržkone jim bo spodletelo tudi v primeru Singapurja, kajti v Japonski imajo nasprotnico, ki se ne pogaja dosti, temveč deluje.

SMRTNA KOSA

Louis Grželj in Josephine Baje v Fairport Harbor, O., sta sprejela žalostno vest iz starega kraja, da jima je umrl oče Mihael Grželj v starosti 77 let, v vasi Gorenje pri Postojni.

Davi je umrl v Brooklynu znani rojak Andrej Pirnat, star 51 let, doma iz Jarš pri Domžalah. Zapustil je ženo in tri otroke. V Ameriki zapuščala dva brata in dve sestri, v starem kraju pa 81 let staro mater ter tri brate. Truplo leži v hiši 59 Ross Street, Brooklyn, N. Y. Priadestim izrekamo naše iskreno sožalje.

Naš dopisnik A. Habine nam poroča: — V Worcester, N. Y., je postal v četrtek zjutraj 21-letni mladenič Edvard Kramer žrtev avtne nesreče. Prišel je med dva truka ter obležal na mestu smrti. Njegov stari oče je dobro poznan v Stanton, Ill. Iskreno sožalje!

Peter Zgaga

Prva misel ženske je: — Ja. Prva njena beseda je pa: — Ne.

Učitelj pelje otroke po javnih nasadih in se ustavi pred velikim drevesom košatih vej. Njegovo znanje je sicer na šibkih nogah, vendar pa noče zamuditi prilike, da bi ne dal otrokom naloge:

— Poglejte, tu pred vami stoji lep brest, — jim pravi in začne razlagati posebnosti tega drevesa. Svojo razlago zaključí s pripombo, koliko ljudi je že počivalo v senci košatega bresta. Končno pa vpraša otroke: — Kaj neki bi dejal ta stari brest, če bi mogel govoriti?

Nesrečno naključje je hotelo, da je prišel ta čas mimo kmet in ko je slišal učiteljevo vprašanje, je brz odgovoril: — Če bi mogel vaš stari brest govoriti, bi vam dejal: — Gajpod, jaz sem hrast!

Ženske imajo o ljubezni različne pojme. Nekatere smatrajo ljubezen za greh, nekatere za užitek, nekatere za bolečino, nekatere za biznes.

Učenci pravijo, da se mož in žena medsebojno izpopolnujeta.

Nekatere žene so pa tako nepopolne, da potrebujejo več moških za izpopolnitev.

Ženska je podobna snegu. Ko sneg pade, neha biti čist in bel.

Tri stvari pridejo nepričakovano, pa naj pridejo kadarkoli in komurkoli: Trojčki.

— Prav prijetno je bilo na veselici, prav prijetno, — je pripovedoval dragi rojak, — samo pot domov je bila žalotva. Ko stopim ob dve iz dvorane, sta padla dva name. — Pa kar dva? — so se začudili. — Ali si ju sam užgaj? Ali si moral klicati policijo?

— Ah, kaj še. Dva sta padla name, potem smo pa vsi trije obležali in do jutra nisimo mogli vstati.

Pisatelj je šel založniku podajati modern roman. Petsto s pisalnim strojem napisanih strani.

Založnik pogleda prvo stran ter vrne rokopis pisatelju rekoč: — Ne bo nič. Mi je jako žal, toda ne bo nič. Roman ni zajet iz modernega življenja.

— Kako morete to vedeti, — se je začudil pisatelj. — Saj niti ene strani niste prečitali. — Res je. Samo en stavek sem prečital. Stavek "In ona je zardela". Dandanes, prijatelj moj, ne zardi nobena ženska.

Tudi prehlad je včasih dobrodošel.

Bilo je pred leti. Poleti. Jaz sem pa edinole poleti prehlajen. Poleti mi vsaka sapa škoduje, dočim mi pozimi ne škoduje najhujši vihar. Najprej sem hripal, tretji dan pa sploh govoriti nisem mogel. Edinole šepetal sem še. Pa sem imel v Brooklynu opravke, nekemu rojaku sem moral sporočiti važno zadevo. Pozvonim. Vrata se za spoznanje odpro. Odprla mi je rojakova žena, hudi vročini primerno oblečena.

— Dober dan, — zašepetam, kot sem pač mogel zašepetati. — Ali je mož doma? — Ona se pa nasmehne in šo bolj tiho zašepeta: — Nak, ni ga. In ga ne bo do dvanajstih. Kar notri, kar notri!

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.50	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 18.50	Lir. 300
\$ 11.70	Din. 500	\$ 27.00	Lir. 500
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 54.00	Lir. 1000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 107.50	Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v dolarjih, v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.00	"	\$ 10.50
\$ 15.00	"	\$ 15.25
\$ 20.00	"	\$ 20.00
\$ 25.00	"	\$ 24.75
\$ 30.00	"	\$ 29.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Bernard Shaw

znani angleški pisatelj, je nedavno praznoval v mestu Malverne v Angliji svoj 81. rojstni dan. Zvečer so njemu na čast igrali v gledališču njegovo dramo "Milijonar

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti tega od tujca, je potreben, da je poznan v vseh stvarih. Vred naša dolgotrajna skrbnja vam zagotovo dati najboljša posvetila in tudi vsa potrebna preskrbba, da je potovanje udobno in hitro. Če se ne uganete obrniti na nas za vas pomagala.

— Mi preskrbimo vas, bodisi prenoči za povratno dovoljenje, potni list, vizete in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo ceno.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker pridno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj da stane.

Prihite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste pozni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

A. SIEGER:

LJUBEZEN NA IRSKEM

Prav na zapadu Evrope, na široki obali Kerry je majhno otočje Blasket, ki ga že stoletja leto in dan pretresajo viharji razburkanega morja. Strmo se dviga največji otok izmed njih, edini, ki prebivajo ljudje na njem. Strahovite, gole pečine padajo v morje, na vrhu pa je mah ko zametasta preproga. Na najvzhodnejšem obronku Velikega Blasketa čepi v zatišju grička majcena vasica, ki je bila še pred štirimi leti kraljestvo kralja Kaneja. Pred štirimi leti je umrl poslednji vladar otočja Blasket, ki je bil navaden robot ko vsi drugi, a ker je znal po angleško pisati in brati, so ga izvolili za pismonošo in za kralja. Sicer govorijo vsi po irsko. Angleški jezik jim je potreben le tedaj, če potujejo v Ameriko, ali če nočejo plačati davkov.

Ribiči na Blasketih so revni, in zato, če pride kdo kdaj do denarja, je to tak čudovit dogodek, da je vse otočje polno govoric. Če pa kdo denar zapravlja in razmetava, tedaj nastanejo kar legende in pravljice o njem. In nekoč je kralj Kane pripovedoval, kako je na Blasketih nekdo prišel do denarja in do žene.

Pata poznate vsi in veste, da ni bil nikoli kaj brijten. Ako je po stricu iz Amerike podedoval 30.000 dolarjev, tedaj se je izkazalo, da je bil resnično trapašt. Da bi brž kaj pričel z denarjem, si je dal svojo baljo povišati za dve nadstropji. Take hiše ni še nihče videl na Blasketih. Kaj bi naj nadstropja, ko pa pozimi nimamo dovolj sote, da bi jih segreli! Ko je bila nova Patova hiša narejena, pa se dozidava ni nič kaj ujemala s spodnjo baljo. Ali naj bi stari del balje povišal za eno nadstropje, ali naj bi novi znižal za enega? Pat si ni bil na jasnem in morda se spominjate, kako je hodil od hiše do hiše in se posvetoval pa slednjt je ni vedel, kaj bi. Kolikor glav, toliko misli!

Slednjt je dal nad prvim nadstropjem napraviti streho, drugo nadstropje pa je nepokrito štrlelo v zrak. S takimi in enakimi budalostmi mu je kopal denar. Ves otok je vnaprej videl konec tega bogastva, ki ni nikomur koristilo. Treba ga je bilo oženiti; s tem bi se spametoval, smo vsi dejali. Vdova O'Sullivan je pa zvedela, da nameravajo Pata oženiti. Saj veste, kako smo se te ženske radi njenega hudobnega jezika vsi bali. Imela je kramarjio in Pat je ho-

dil k njej po tobak. Neke nedelje sem šel tudi jaz tja. Kdo ti je sedel pri ognjišču in pil čaj pri tej ženski? Naš Pat, ki mu je bilo videti, da mu je ondi prav všeč. Vdova se me je skušala kmalu iznebiti in je bila prav hladna in osorna z menoj. Zmeraj pa je izpraševala Pata:

"Bi še čašico čaja, gospod Pat? Bi še malo žganjčka, gospod? Le malo bližje se primaknite, gospod Pat!"

Ubogi Pat ni vedel, kako mu je, ko je bil kar dalje in dalje le gospod in gospod. Meni se je pa naglo posvetilo. Le čakaj, sem si mislil, ne boš ga ujela, ne — in sem povabil Pata naj gre z menoj. Spotoma je Pat obstal, vzel pipo iz ust — v znak, da bo nekaj brihtnega povedal — in mi dejal:

"Veš, oženiti se bom moral."

"In katero kaniš vzeti? Zdi se mi, da se nekaj vrtiš krog Brienove Marije."

Pat se je obotavljal, a je rekel:

"Hm, saj bi ne bila napačna Brienova. Kako se ti zdi pa Nora Deljeva?"

Prav sem se razveselil, torej na vdovo niti ne misli ne. Kmalu mi je uspelo, da sem pripravil Pata, da je šel k Norini staršem. Kolena so se mu šibila in v silni zadregi je naglo vtaknil pipo v hlačni žep in se usedel zraven Nore na klopi. Nenadoma pa je boječ ženin planil kvišku in tekal okrog, ko stekel pes in se besno udarjal po levi zadnji plati.

"Zgorel bom, zgorel bom! Nora brž, malo moke, Nora, za vse življenje sem uničen!" In debele solze so mu tekale po licih.

Sveda — gorečo pipo je bil vtaknil v hlačni žep in hlače so mu pregorele, še preden se je opekel! Naglo mu je dala Nora par očetovih hlač, a ko je stal Pat pred njo v prekratkih hlačnicah, se je začela tako smejeti, da so ji solze zalile oči. Pat se je strahovito razjezil in začel preklinjati. Ko besen je planil iz hiše.

"No, si imel srečo, Pat?" sem ga vprašal zunaj, ko sem čakal nanj.

"Srečo?" je pihal in pljunil.

"Ali more imeti pošten človek srečo s tako deklico, ko ji ne roji drugega po glavi ko same norčije? Jaz ji bom že pokazal, da ni samo ona na svetu! Presneto, prvo bom zasmabil, ki jo zdalje srečam na cesti!"

In že je odvihral naprej.

Ali ti ne pride vdova O'Sullivan in me prav sladko vpra-

ša, ali sem videl gospoda Pata? Brž sem ji povedal, da se ženi. Pa še preden sem ji dopovedal, je šinila ko blisk čez polje, da prestreže Pata.

Za Kriščevo voljo — obstal sem, kot bi tresčilo vame! Da bi je le ne srečal Pat! In stekel sem za njim, da bi ga rešil. Pa — kdo ti pride lepo po cesti prav pred Pata? Brienova Marija! In že jo je vodil Pat pod pazduho in vdova in jaz sva ju gledala. Drugo jutro se je napotil Pat k Brienovim, da vse uredi s starši glede ženitve z Marijo. Spotoma je hotel Nori vrniti očetove hlače in tudi kako zabrusiti zaradi njenega smeha. Toda — beseda da besedo — žganje, ki mu ga je natočil Norin oče, je tudi nekaj zaleglo — in Pat si je mimo tega mislil, da mu Brienovi itak ne bi dali Marije — in se je z Noro dogovoril in odšel iz hiše kot Norin ženin. Oglasiti se je hotel še pri Brienovih, da jim razloži, kako in kaj je zdaj z njegovo ženitvijo. Toda — srce se mu je skrčilo, ko so ga Marijini starši ganljivo sprejeli kot — snubca. Kaj mu je bilo storiti? Ko sem to zvedel, mi res ni bilo do smeha. Precej časa sem preudarjal, kako bi se dala ta reč urediti. Ko je Pat videl, da ga ne morem rešiti, se je ves zagrizen obrnil, rekoč:

"Grem še k vdovi — ta bo morda vedela kaj pametnega."

Čez nekaj dni sta vsa razburjena prišla k meni Norin in Marijin oče. Da naj uredim to zadevo, ki da je bridko resna. Da bi se boljše pomenili, smo odšli v kramarjio na kolarček žganja. In — koga zagledam? Pata in — vdovo! Pat je prebledel, vdova pa je v črni svileni obleki planila k nam in siknila:

"Če ste prišli po kako odškodnino, ste prišli prepozno! On in jaz sva mož in žena od danes popoldne."

In iz globine svojega obširnega krila je potegnila list papirja:

"Tu je pogodba. Saj kralj lahko bere. Tu je črno na belem, da je vse moje."

In se je porogljivo zasmejala. Brien pa naju je prijel za rame in potegnil ven, rekoč:

"Pojdimo. Ubogi revež je dovolj kaznovan za vse življenje!"

IŠČE SE GOZDARJE

za sekane komlečnega lesa. Plača je \$1.75 od črda. — Hrana in stanovanje pri Tonyju Brac. — Dober les in lep prostor. Dober delo. Nabesnega strajka. Pišite na: TONY BENE all na MORRIS CHEMICAL COMPANY, MORRIS, PA. (6x—Wed. & Sat.)

POČITNICE NA STREHI

Nekatere newyorške organizacije, ki se zavzemajo za revne otroke, so dale napraviti poletne "kemp" na strehah visokih hiš. V teh "kempah" preživljajo siromašni otroci svoje počitnice.

PO 23 LETIH SE JE VRNIL IZ RUSIJE

Italijanski in tudi drugi listi poročajo obširno o nenavadni usodi nekega našega rojaka iz ugledne škedenjske rodbine Silvestra Godine, ki se je po 23-letni odsotnosti vrnil pred kratkim iz Rusije. Med boji v Rusiji je Silvester Godina, ki se ga prav dobro spominja še mnogo živečih Tržačanov, kot avstrijski častnik zašel v rusko ujetništvo. Danes šteje 48 let. Po njegovem nenačrtovanem povratku so njegovo hišo stari prijatelji, znanci in časnikarji kar oblegali. Godina pripoveduje zanimive stvari o svojih doživljajih.

Rusi so ga internirali najprej v taborišču v Marnisku. Svoje o svoji usodi ni mogel obvestiti. Tudi potem, ko se je vojna končala, si je dolga leta zaman prizadeval, da bi dobil dovoljenje za povratek v domovino. Boljševiki so ga bili kakor ostale avstrijske častnike, ki so jim prišli v roke, celo obsodili na smrt in samo intervenciji ameriškega konzula je uspelo, da ga niso ustrelili. Nekaj časa je Godina delal kot nameščenec ameriškega konzulata. Po uporu leta 1930 je ostal sprva brez dela, potem so ga zaposlili pri neki zdravstveni komisiji in ga poslali v ozemlje Novosibirsk, kjer naj bi pomagal pokopati okrog 120 ti. soč trupel po žrtvah državljanske vojne in justifikacij. Končno mu je uspelo, da je svoji ženi postal sporočil, da je še živ. V homatijah, ki so vladale tedaj v Rusiji, si je mogel rešiti življenje samo po zaslugi italijanskega poslanstva, ki ga je kot Tržačana smatralo za italijanskega državljanca. Izgubil pa je zopet službo in se je pred življenjalske pisanjem pisem, ki bi jih nepismeni ljudje radi poslali deportiranim svojem. Nekaj časa je bil tudi računovodja v nekem boljševičkem založništvu.

Položaj v Rusiji opisuje zelo temno. Po njegovih opazovanjih sestoji življenje v sovjetski Rusiji iz treh činiteljev: lakote, bede in ustrelitev. Ljudstvo se preživlja v splošnem samo s krompirjem in repo. Neprestano ima občutek, da ti je smrt blizu, življenje se pa omejuje na to, da si iščeš najpotrebnejših živil.

Posestvo na PRODAJ

Podpisani prodam posestvo v Gorenji vas, pošta Šmarjeta št. 26. Do farne cerkve in do šole je samo 4 minute hoda. Na posestvu se pridela krme za štiri konje in dvajset glav goveje živine. 3 bukovi, 3 hrastovi gozdovi in 1 kostonjev gozd; vinograd, pohišstvo, vsa priprava za delanje vina. Podrobnosti pove:

MATT SIMONICH
2645 — 74th Ave.,
OAKLAND, CAL.

IZ BAGOADA V STAMBUL
4 knjige, s slikami, 637 strani
Vsebina: Surt Mohamed Emin; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Nac.
Cena 1.50

KRIZEN PO JUTROVEM
4 knjige, 843 strani, s slikami
Vsebina: Jenero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Samari; Med Jendi.
Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 694 strani, s slikami
Vsebina: Amadija; Bog in ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema.
Cena 1.50

PO DEŽELI ŠARIFARJEV
4 knjige, s slikami, 677 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Kola v soteski; Miridit; Ob Vardarju.
Cena 1.50

SATAN IN ŠERARJOT
12 knjige, s slikami, 1764 strani
Vsebina: Izvajeni; Yuma Betar; Na stedu; Nevarnosti nasproti; Alrauden; V tleh delih sveta.
Cena 1.50

L. Ganghofer:
Grad Hubertus
:: Roman ::

180

"Obenem s pismom svoje sestre. Kako globoko me je ganilo, vam ne morem povedati. Po občutiti vam morem tudi vzroke, ki so vas nagnili, da ste mi odkrili to tajno svojega življenja. Zahvalim se vam za zaupanje. Vendar se ne morem vzdržati tudi očitka. Werner! Ljubi prijatelj!" Tasilo je položil roko profesorja na ramo. "Mar me poznate tako slabo, da ste me smeli osumiti za človeka nespametnih predodgovorov?"

"Toda, doktor!" se je zavzel Werner. "Odkod neki se vam je vzela takšna misel?"

"Vsili ste mi jo sami s svojo boječo skrbjo. Mar naj mi bo ženin moje sestre manj dobrodošel, ker njegov oče ni zavržen pijanec, ki mu je dal ime, temveč mož, ki ga častim kot umetnika in ljubim kot izrednega človeka? Kri vaše krvi, Werner! To je novo poročstvo za srečo moje sestre."

Werner je stisnil Tasilu roko. "Zahvalim se vam za to besedo. In ste zadovoljni tudi z mojim odnosom proti Ivanu? Da mu zamolčim skrivnost za vedno?"

"Da, Werner! Žrtve je to za sina, kakršno zmore samo globoka, nesebična očetovska ljubezen. Ivan vas ljubi kot svojega duhovnega očeta. Vas je po značaju, izobrazbi in zmognostih. Ali bi bilo prav, da bi ga spravljali zdaj pred njim samim in svetom v povsem nov položaj? Ne! Molčati morate, ne le njemu na ljubo, tudi iz usmiljenja za neko drugo! Kako bi se opravičila pred njim, osramočena, obremenjena s tragiko, ki meji tesno na smešno?"

Tedaj sta čula, kako se gospodična Kleesburg zahvaljuje "ljubemu Ivanu" za njegovo "prijazno viteško uslugo".

Tasilo je vprašal tiho: "Ali nič ne slutiti?"

"Nič! Da je moj sin, je uganila na prvi pogled. Več pa ne. Kako naj tudi misli, da jo je nalagal lastni oče? Da ji je skoraj umirajoči brezsrečno natvezil bajko o smrti njenega otroka? Jaz sam sem verjel tej laži! Še danes bi bil samoten človek, ako me ne bi prijelo hrpenenje, da bi poiskal edino, kar mi je še ostalo od moje uničene sreče: otrokov grob! Nisem ga mogel najti. Vendar sem potreboval leta, do-

kler se mi ni zbudil dvom in nisem dognal, da deček živi. In kakšnega sem našel! Radi bi pozabil na to sliko!"

Tedaj sta se vedro govoreč pojavila med vrati Kiti in Ivan Forbeck. Dočim je Werner gledal maldi par pred seboj, je Tasilo nežno pogladil sestro po lasih. V okrašenih obednici, kjer je bilo pogrujeno za zajtrk, so našli grofice Ano in Gundi Kleesberg. In tedaj je Kiti, ki je bila zdaj prvič v bratovem stanovanju, hotela videti predvsem, kako prebiva sreča.

Prebivala je lepo — v prostorih, ki so pričali o umetniškem smislu in izbranem okusu. Vsa prevzeta je menila Kiti: "To ni narejeno stanovanje. Zdi se mi, kakor bi zrastle samo od sebe, kakor drevo, kakor cvetlica; In vidva morata tako stanovati! Drugače si kar misliti ne morem." Samo v grofici sobi je pogrešila nekaj, najvažnejše. "Ana, kje je tvoj klavir?"

"Stoji tam, kjer je njegov pravi prostor," je dejal smehljaje se Tasilo, "v moji sobi! Pojdi! Videla boš še nekaj drugega." Odprl je vrata v sosednji prostor.

Rahel vzklik srečnega presenečenja.

Na steni je v luči med obema oknom visela velika slika: iz leskečega čara barv se sveti bela dekliška postava, sence bližajoče se nevihte se grozeče spuščajo nad njo, vendar smehljajoče se počiva v božajočih zadnjih sončnih žarkih na močnih moških rokah, ki jo nesejo varno čez brv bučečega ludournika.

"Ivan!" je vzkliknila Kiti. "In tega mi nisi povedal! Ali pa nisi vedel sam —? Njene oči so iskale brata. "Tas, klo ti je dal to sliko?"

"Dobrohotna pošta. In potem je prišlo iz Caprija pismo, v katerem se neki Ivan Forbeck opravičuje, ker je moralo njegovo poročilo darilo napraviti ovinek čez Berlin."

"Ivan!" se je razradostila Kiti. In potem mu je nemo obslonela na rami in pila s svetlimi očmi čar teh barv. Vedno bolj so ji gorela lica. "Ivan!" Ovila mu je roke okoli vratu. Ponosna sem na ime, ki ga bom nosila!" Potem je zletela h grofici. "Prošnjo imam, Ana! Ne odreci mi! Zapoji mi pesem o jasmínu!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

- Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem sapadu; Rekeni rajljoni; Dediti
Cena 1.50
- V GORAH BALKANA**
4 knjige, s slikami, 676 strani
Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s zaprehami; V gočbnjaku; Mohamedanski svetnik.
Cena 1.50
- WINETOV**
12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prvikrat na divjem sapadu; Za življenje; Nšo-M. Ipe; Indijanka; Prokletstvo zlata; Za detektiva; Med Komandri in Apeči; Na bevarnih potih; Winnetov roman; Sans Bar; Pri Komandri; Winnetova smrt; Winnetova oporoka.
Cena 1.50
- Š U T I**
4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rib, in njegova poslednja pot.
Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

NE MOREM TI RAZODETI...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

17

Oskrbnik Neumann je bil pošten in ker je bila Garda pri vseh svojih ljudeh zelo priljubljena, je bil vesel, da ji je mogel pomagati. Mogoče je tudi kaj slutil, da Garda svojemu stricu ne zaupa. Njej seveda ni mogel pomagati priti na njegove sleparije, toda skušal jo je dovesti do tega, da sama vstvari o njem svojo sodbo. Tako je Gardi vedno dobro svetoval in se je pri tem, ne da bi njeni sorodniki kaj opazili, mnogo naučila. Kot po dogovoru je vse to med Gardo in oskrbnikom ostalo tajno, celo Hans ni ničesar izvedel. Nasprotno pa se je Garda prepričala, da Hans ni prav nič zmožen, da je zelo len in nezanesljiv, da se ponoci veseljači v bližnjem mestu in zjutraj pozno prihaja na delo. Potem pa se je obnašal kot velik gospod, je bil osoren z ljudmi in je ž njimi slabo ravnal; to je bilo skoro edino delo, ki ga je opravljal. Poleg tega so ga tudi vsi sovražili. Na ta način je Garda tudi izvedela, da je stric svojemu sinu dočel zelo visoko plačo, katere na noben način ni zaslužil.

Vse to je pripomoglo, da si je Garda o svojih sorodnikih vstvarila popolnoma drugačno sodbo in postalo ji je jasno, da njena mrznja do njih ni bila brez povoda. Vse prijetnosti bi jim privoščila, toda morali bi biti proti njej poštene in se ne bi smeli vedno kazati, kot da se za njo žrtvujejo.

Čim bolj se je Garda spoprijateljila s Sassenovima bratoma, tembolj se jima je zaupavala in ju je prosila, da ji z navsvetom stojita ob strani. Ni jima pa pokazala, da stricu ne zaupa, temveč jima je rekla, da ji stric ne pripisuje nikake resnosti ter da ž njo postopa, kot s kakim neizkušnim otrokom. Toda vedno noče biti od njega odvisna, temveč se hoče učiti, da vse posle saj pregleda.

Tedaj pa se oba brata, ki sta razmere na Raneku vedno bolj spoznavala, spravita pridno na delo in Garda je od njiju dobila marsikaj dobro navodilo. Ne da bi njeni sorodniki kaj slutili, se je ž njima pogosto srečala na polju in v gozdu. Da pa si utrudi zdravje, je skupno ž njima gojila marsikateri šport. Pravi si, da ji mora biti to odprto, ako ne pretirava.

Kakršno strašilo glede dedne bolezni ji je stric natvezil, je ohranila skrbno za sebe. To je bila njena mučna skrivnost, zaradi katere ni mogla biti nikdar prav vesela. Pa vendar občuti dobrotljiv vpliv obeh bratov na njeno duševno življenje, četudi jo zavest svoje zle dedščine, v katero je verovala, zato tembolj tlačil, ker je bila prisiljena izogibati se vsej skrivni in odkriti snubitvi Wernerja Sassen. Kajti da ga je ljubila in da jo tudi on ljubi, je le prekmalu spoznala. In sedaj ne trpi samo zaradi same sebe, temveč tudi zaradi Wernerja. Vedno in vedno skuša medsebojno občevanje obdržati na prijateljskem stališču, kot je občevanje med bratom in sestro, toda to ji je zelo težavno.

Ko slednjič doseže, svoje enaindvajseto leto, misli, da bi se mogla s pomočjo sposobnega oskrbnika Neumanna sama oskrbovati Ranek, posebno še, ako bi ji brata Sassen še dalje stala ob strani, o čemur ni dvomila. Rada pa bi se tudi notranje rešila varuštva svojega strica, kakor je mogla biti po postavi tudi rešena. Toda pri tem so bile ovire z ozirom na njega. Vedela je, da bo popolnoma brez vsake službe, ako ga odslovi iz službe.

To seveda po njenem značaju ni prišlo prav nič v poštev. In vendar hrepeni po popolni samostojnosti, ker se v krogu svojih sorodnikov ni čutila proste. Trdno se je zavzela, da se na dan, ko bo razglašena za polnoletno, odkrito razgovori s stricem in mu pove, da hoče od tega dne dalje prevzeti vrhovno vodstvo svojega posestva, pa pri vsem tem tega ni mogla storiti. Zavzela se je, da mu bo plačevala pokojnino, s katero bo mogel, četudi malo skromnejše, popolnoma brezskrbno živeti s svojo družino. Pa tudi tega ni mogla storiti.

Nabolj nezno pa ji je bilo, da se Hans nikakor ni hotel odstraniti z Raneka, ker ji je vedno kazal nenavadno zaničljiv obraz, kadar se je z bratoma Sassen razgovarjala. Hans je mislil, ker o spletkah svojega očeta ni ničesar vedel, da se bo Garda omožila s katerim izmed obeh bratov. Da na to ni mislila, da bi s kom stopila v zakon, ker ji je oče to onemogočil, tega ni vedel. Tudi Lena ji je kazala naravno sovražno obnašanje, ker je v njej videla tekmovalko pri bratih Sassen.

Skupno življenje s sorodniki je postajalo Gardi vedno nezno. Toda njeno razglašanje polnoletnosti je prešlo, ne da bi se mogla odločiti za kako pomembno pretembo. Samo svojemu varuhu je izjavila, da ji mora od sedaj naprej dovoliti, da se malo več briga za posle in da pregleduje knjige, in da mora o kakih posebno važnih zadevah ž njo govoriti.

To je barona Raneka zelo jezilo. Precej osorno jo je vprašal, ako pomeni to zanj nezaupnico, toda to je ni oplašilo, temveč mu je mirno povedala, da temu ni tako, da pa bi rada imela občutek, da je gospodarica na Raneku. Tudi to ga je jezilo, toda ga je slednjič pomirila misel, da se hoče samo pokazati nekoliko mogočno in svoj nos vtikati v stvari, ki jih sploh ne razume, ki pa ji bodo prinesle občutek, da je tukaj gospodarica. In tako ji z zaničljivim nasmehom predložil knjige, trdno prepričan, da o knjigovodstvu ne razume ničesar.

Garda je od tedaj vsak dan po nekaj ur delala v uradu in proti njegovemu pričakovanju, se navzlic uradni suhoparnosti dela ni naveličala, temveč je dan za dnem dalje ostajala pri delu.

Toda stric ni slutil, kako natančno je Garda pregledovala vse knjige, račune, pogodbe in druge take stvari, je slutil še temmanj, da se je vse to zgodilo z razumom, najmanj pa še, da je našla vedno več napak, da so ji postajale nebednosti vedno bolj jasne, z eno besedo, da je spoznala, da jo je stric in varuh namenoma in vedoma sleparil.

O tem mu pa ničesar ne reče, temveč vedno bolj temeljito se pogleda v oskrbniške posle in je prišla tako daleč, da je mogla skoro natančno dognati, za kako visoko vsoto jo je v svoj prid osleparil. Tudi o tem mu ničesar ne omeni, da je za Hansa dočel mnogo višjo plačo, kot pa za zelo spretnega in zanesljivega oskrbnika Neumanna.

Toda vse to je njej zadostovalo, da ji je življenje ž njim in njegovo družino postalo nezno.

(Dalje prihodajši.)

Iz Jugoslavije.

Sumljivo udejevanje indijskega fakirja.

Beograjski hotel 'Ekselsior' je pred dnevi dobil dva čudna gosta. V hotelsko knjigo se je vpisal Abdul Hamid-Kan, indijski fakir, s svojo soprogo, ki je Čehinja. Mlada žena napravi na človeka čuden vtis, videti je hipnotizirana. Policija domneva, da jo je fakir v Pragi hipnotiziral in potem odvedel s seboj. Sumljiv fakir skuša z nekimi listinami dlokazati, da se je med potjo v Beograd z mlado bogato Čehinjo poročil. Od mlade žene ne more policija dobiti nobenih pojasnil. Policija je sumljivega moža zaprla, njegova žena pa je začasno v varstvu nekega zdravstvenega zavoda. O čudnem parcu poizvedujejo tudi pri praški policiji.

Strašna borba 75-letnega starca z razbojniki.

V Drijanu v bjelovarskem okraju so napadli neznan razbojnik hišo posestnika Josipa Hanževačkoga, ki je star 75 let. Hanževački je premožen posestnik, baje je imel doma precej denarja in ker so se v zadnjem času okrog vasi potikali neki sumljivi, je starec spal v svojem skednju sredi dvorišča da bi imel pogled na vrata in na vhod v hišo. Ono noč so se dvoriščna vrata odprla in proti hiši je teklo troje alj četvero moških. Starčeva žena se je zbudila in klicala na pomoč. Hanžekovič je pograbil koso in z njo naskočil razbojnik. Pred hišnimi vrati je prišlo do strašnega spopada. Starec je mahal po napadaleh s koso, dokler se ni zaradi silnega udarca zrušil na tla. Drugo jutro so na njivi poleg hiše našli dva mrtva razbojnika, a tudi stari Hanžekovič ima na glavi tako hudo rano, da ni upanja na okrevanje.

Zagrebski natakariji v mezdni borbi.

Kakor pred tedni v nekatereh jadranskih letoviščih, tako so se zdaj stavkujoči natakariji tudi v Zagrebu poslužili sredstva, ki je lastnikom restavracij in kavarn najbolj neprijetno. V veliko kavarno je prišlo popoldne kakih 50 stavku-

jočih natakarijev. Zasedli prostore, kjer sedijo po navadi proti večeru stalni gostje. Lastnik je klical policijo na pomoč, a do intervencije ni prišlo, ker so se stražniki prepričali, da se natakariji dostojno vedejo ter da pijejo črno kavo. Natakarijev je prihajalo vedno več in za druge goste ni bilo prostora. Lastnik kavarne potem natakarijev prosil, naj plačajo in zapustijo lokal, ker ga namerava zapreti. Takrat je lastniku kavarne telefonirala tudi zavarovalna družba in zahtevala, naj zapre svoje okna, ker bi lahko prišlo do kakih izgredov. Natakariji so še vedno sedeli v kavarni, lastnik pa je kratkoma ugasnil luč. Ker so se pred kavarno zbirale vedno vedno večje množice, je prišla policija in natakariji so mirno zapustili lokal. Komaj so pa odšli, so kavarno spet razsvetlili in odprli.

Tragična smrt najboljšega beograjskega ribiča.

Pod novim zemunskim mostom v Beogradu je lovil ribe Franc Dolšak, sluga pri ministrstvu za šume in rude. Dolšak si je pridobil sloves najvztrajnejšega in tudi najboljšega ribiča — sportnika. Precej časa ni imel nobenega uspeha, naposled je pa v njegovo nesrečo pošlo mlado vabo neka velika riba, gotovo som, in — da bi težak plen laže izvekel, je Dolšak skočil v prazen čoln, ki je bil pod njim v vodi. Skočil je tako nesrečno, da se je čoln prevrgel in ribič je z glavo naprep padel v vodo. Ko so to videli drugi ribiči, so pritekli na pomoč, a Dolšaka ni bilo več na površje. Domnevajo, da je pri padcu z glavo tresčil ob rob čolna in zaradi tega utonil. Franc Dolšak je bil doma iz Velikih Lašč in star 54 let. Kot sluga je služboval pri ministrstvu za šume in rude že nad 10 let in v službi je bil zelo vreden in marljiv.

Nevarnega razbojnika so poslali na pregled v umobolnico.

Iz Bele Crkve so privedli v beograjsko umobolnico nevarnega razbojnika Lazarja Stoj-

koviča, ki simulira blaznost, ali pa je morda tudi res bolan. Stojkovič, imenovan Laja, je bil s svojo tolpo več let strah in trepet Banata. Laja, ki mu pripisujejo 5 umorov in ubojev in dolgo vrsto tatvin in vlovov, pa je zbežal preko meje. Pod drugimi imeni se je dve leti potikal po Madžarski in Rumuniji, večkrat so ga zaprli z drugimi potopuhi in cigani vred, a niso vedeli, da imajo v rokah nevarnega, od jugoslov. oblasti zasledovanega razbojnika. Šele pred tedni so ga identificirali v nekem rumunskem zaporu in izročen je bil jugoslov. orožnikom.

ALI BI JAPONCI PRERAZMAGALI KITAJCE?

Ljudje govore o Kitajcih samo zaničljivo in zlasti se posmehujejo kitajski armadi. O Kitajski vemo zelo malo in zato pač ljudje ne morejo dobro razumeti zadnjega spora med Japonci in Kitajci. Prav tako ljudje napačno presojajo japonsko bojevitost, saj ne vedo določenege o japonskih razmerah. Japonske svetovna vojna ni zadovoljila v njenih imperijalističnih stremljenjih. Že od svetovne vojne vlada na Japonskem ostro nasprotje med politiko suhozemne in politiko pomorske vojske.

Armadni krogi zagovarjajo nazor, da mora biti za preoblikovano Japonsko nujno potrebna razširjenost na suhem, in sicer od Koreje čez Kina do Mongolije in Sibirije, ki sta zdaj pod sovjetskim vplivom.

Vodilni moške japonske mornarice pa trde, da si Japonska ne bo mogla nikdar podvreči Kitajske tako, da bi lahko to ogromno prostranstvo gospodarsko izkoriščala in tudi ne, da bi zavojevala japonskim kmetom zemljo.

Japonci bi ne mogli kolonizirati Kitajske že zaradi kitajskega podnebja, ki ga Japonci ne morejo stalno prenašati. Za to pomorski krogi zagovarjajo takšno politiko, ki odlikovala japonsko cesarstvo kot zaščitnika vzhodnih narodov, ki so po krvi v sorodu z Japonci.

Gre torej za to, da bi si Japonska pridobila gospodarsko in duševno nadvlado nad vsem Južnim morjem, malajskimi državami in vzhodnim indijskim otočjem. Takšna politika pa seveda mora kmalu privedi

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

- 24. avgusta: Roma v Genoa
- 25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg
- 26. avgusta: Ile de France v Havre Europa v Bremen
- 28. avgusta: Lafayette v Havre Saturna v Trst
- 1. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
- 3. septembra: De Grasse v Havre
- 4. septembra: Champlain v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa
- 8. septembra: Queen Mary v Cherbourg
- 9. septembra: Paris v Havre
- 11. septembra: Ile de France v Havre Berengaria v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa
- 15. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
- 18. septembra: Vulcania v Trst
- 22. septembra: Queen Mary v Cherbourg Bremen v Bremen
- 24. septembra: Lafayette v Havre De Grasse v Havre
- 25. septembra: Champlain v Havre Rex v Genoa
- 27. septembra: Paris v Havre
- 28. septembra: Europa v Bremen
- 29. septembra: Berengaria v Cherbourg Normandie v Havre

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacijo kabina in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Polez naslova je izključno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam priložite nepotrebne delo in stroškov, Vas prosimo, da skubate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

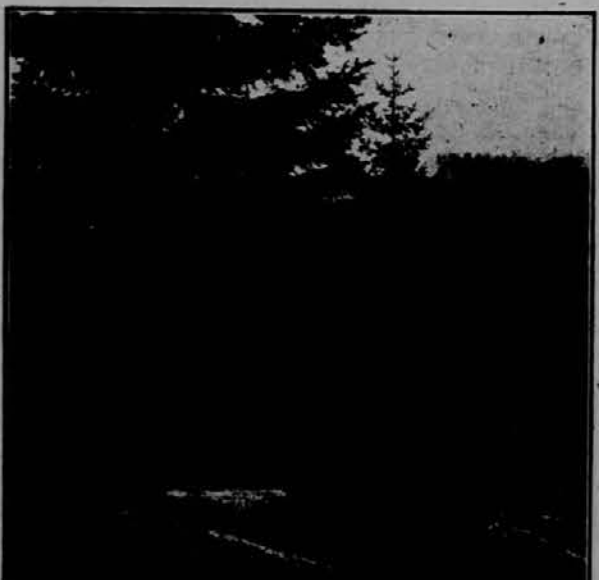
VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATIKS; ČE NE JIJI PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

- CALIFORNIA:** San Francisco, Jacob Laubin
- FLORIDA:** Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid Walsenburg, M. J. Havuk
- INDIANA:** Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:** Chicago, J. Bevil, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. W. in Illinois) Joliet, Mary Bambich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, id. thias Waršek
- MARYLAND:** Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:** Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:** Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, JoLa Povše Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:** Barberton, Frank Treuss Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Remik John Slapnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krynke Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON:** Oregon City, Ore. J. Koblar
- PENNSYLVANIA:** Beasemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Bresovec Coverdale in okolica, Mrs. Evans Rupunik Export, Louis Supančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencik Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh in okolica, Phillip Progar Phillip Progar Steelton, A. Eren Turtle Creek, Fr. Schifrer West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:** Milwaukee, West Allis, Fr. Strah Sheboygan, Joseph Kakač
- WYOMING:** Rock Springs, Louis Tauscher Diamondville, Joe Rollich

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

"Naši Kraji"

KAMNIŠKE PLANINE . . . OTOK BLEŠKI . . . BOHINJSKO JEZERO . . . TRIGLAV . . . KRANJSKA GORA . . . SAVSKA DOLINA . . . GOLICA . . . BEGUNJE . . . ŠT. LOVRENC NA DOLENJSKEM . . . ŽUŽEMBERK . . . OB KRKI . . . OTOČCE PRI NOVEM MESTU . . . CERKNIŠKO JEZERO . . . CELJE . . . LOGARSKA DOLINA . . . ROGAŠKA SLATINA . . . ITD. — 87 SLIK v finem bakrotisku, tiskane na dobrem papirju. Oglejte si teh lepot Slovenije. Knjiga Vas stane —

NAROČITE PRI: Narcize pod Golico KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 WEST 18th ST., NEW YORK

ADVERTISE in "GLAS NARODA"